4.2. Konfüçyanizm'de İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar

Konfüçyanizm'de İnançlar

Konfüçyanizm'de ahlak ön plandadır. Bu yüzden Tanrı, ruh ve ölüm ötesi gibi metafizik sorularla neredeyse hiç ilgilenilmemiştir.

Tanrı: Konfüçyüs, Tanrı hakkında konuşmamıştır. Fakat eski Çin dinindeki *Tien* (Gök) kavramını, öğretisinde kullanır. *Tien*, yüce varlık, ahlaki düzenin kaynağı ve tabiatı düzenleyen güçtür.[16]

Ahiret: Konfüçyüs, kıyamet ve ahiretten söz etmez. Ona göre öldükten sonraki hayatın iyi olması, kişinin bu dünyadaki yaşantısına bağlıdır. Bu dünyada iyi olan, öte dünyada da iyi olacaktır.

YORUMLAYALIM

Konfüçyüs'e gelirler ve "Konfüçyüs, ben Tanrı'ya nasıl hizmet edebilirim?" diye sorarlar. Konfüçyüs, "Sen daha insanlara nasıl hizmet edeceğini bilmiyorsun, Tanrı'ya nasıl hizmet edeceksin?" der.

Konfüçyüs'ün Tanrı ve insan arasında kurduğu ilişkiyi yorumlayınız.

Kutsal Kitap: Konfüçyüs, yaşarken düşüncelerini yazıya geçirmediği için fikirleri değişmeden günümüze kadar gelememiştir. Onun düşünceleri büyük oranda, ölümünden sonra öğrencilerinin anlattıklarından yola çıkarak derlenmiş "Konuşmalar" (Lun Yu) adlı kitapta yer alır.

Konfüçyanizm'e ait diğer kitaplar, Konfüçyüs'ün öğrencilerine okutmak için derlediği eski Çin metinleridir. Bu metinler, Han Hanedanlığı imparatorluğu döneminde Konfüçyanizm'in kutsal kitapları kabul edilmiştir.

Beş Temel İlişki: Konfüçyüs'ün amacı, insanlar arasındaki uyumlu bir ilişkiyle yönetilen sağlıklı ve ideal bir toplum inşa etmekti. Bunun gerçekleşmesini, toplum yapısında görülen *beş temel ilişki*nin sağlıklı olmasına bağlar.

Beş temel ilişki, ahlaki olarak bir kimsenin toplumsal yapıdaki yerine uygun olarak tanımlanır. Bu ilişkide karşılıklılık önemli bir rol oynar. Otoriteye ve büyüklere saygı ve itaat, küçüklere ise hoşgörü ve merhamet gerekir.

Konfüçyanizm'de Beş Temel İlişki

1. İdareci-Tebaa
2. Ebeveyn-Çocuk
3. Koca-Eş
4. Büyük Kardeş-Küçük Kardeş
5. Büyük Arkadaş-Küçük Arkadaş

- İdareci, ebeveyn, koca, abi ve büyük arkadaş ahlaklı ve rol model olmalı,
- Tebaa, çocuk, eş, kardeş ve küçük arkadaş da amirine veya büyüğüne itaat etmeli.

(Abdurrahman Küçük, Günay Tümer vd., Dinler Tarihi, s. 53.)

16 Ahmet Güç, "Konfüçyanizm", Yaşayan Dünya Dinleri, s. 387-388.

Konfüçyanizm'de Beş Erdem

1 **Ciddiyet**
Saygı görmek için

2 **Cömertlik**
Her şeyi elde etmek için

3 **Samimiyet**
Herkesin güvenini kazanmak için

4 **Çalışkanlık**
Başarılı olmak için

5 **Nezaket**
Başkalarını hizmetinde kullanmak için

(Mahmut Aydın, Anahatlarıyla Dinler Tarihi, s. 205.)

NOT EDELİM

Konfüçyüs'e Göre Erdemli Yönetici:

"Memleketini erdemi ile yöneten bir kimse, yerini daima koruyabilen ve bütün yıldızların kendisine tabi olduğu kutup yıldızı gibidir."

(Konfüçyüs, Konuşmalar, C 2, s.1.)

"Eğer halk kanunlarla yönetilir ve cezalarla yola getirilmek istenirse, onlar kendilerini cezalardan kurtarmaya çalışacaklar, fakat hiç utanmayacaklardır. Eğer onlar erdemle yönetilir ve terbiye icaplarıyla yola getirilmek istenirse, utanacaklar ve böylece iyi olmaya çalışacaklardır."

(Konfüçyüs, Konuşmalar, C 2, s.3)

BİLGİ KUTUSU

Konfüçyüs'e Göre Üstün İnsan:

Konfüçyanizm'in gayesi, erdemli ve üstün insan yetiştirmektir. Konfüçyüs'e göre insan özü itibarıyla iyidir. İyilik öğrenilebilen bir niteliktir. Bu nedenle herkes iyi olabilir. Konfüçyüs'ün üstün insan tanımında soyluluğu değil, erdemi esas alması bir devrimdir. Ona göre öğretimde sınıf farkı olmamalıdır.

(Konfüçyüs, Konuşmalar, C 15, s. 38)

"Büyük ve üstün insan erdemi, küçük insan ise rahatını düşünür. Üstün insan kanunlar üzerinde kafa yorar, küçük insan ise kendi faydasını arar."

(Konfüçyüs, Konuşmalar, C 4, s. 11)

"Büyük ve üstün insan, daima memnun ve rahattır. Küçük insan ise daima üzüntü ve telaş içindedir."

(Konfüçyüs, Konuşmalar, C 7, s. 36)

Junzi: Konfüçyanizm'de "beyefendi" anlamına gelen bir terimdir. Junzi, "Kendin için istemediğin şeyi başkalarına yapma" altın kuralına göre davranan kimsedir.

Konfüçyüs, erdem (ren) arayan bir kimsenin uyması gereken kuralları şöyle özetler: "Münasebetsiz bir şey görmemeli, münasebetsiz bir şey işitmemeli, münasebetsiz bir şey söylememeli ve münasebetsiz bir şey yapmamalıdır."[17]

Ren (Doğru Davranış): İnsanlık erdemi demektir. Bütün erdemleri kendisinde barındıran kişi *mükemmel insan*dır.

İdeal Devlet: Konfüçyüs için ideal bir devlet, ahlaki eğitiminin en üst seviyesine yükselmiş olan ve *bilge kral* diye isimlendirilen bir hükümdar tarafından yönetilen devlettir. Devleti ahlaki bir kurum olarak gören Konfüçyüs, hükümdarının da ahlaklı olmasını şart koşar.

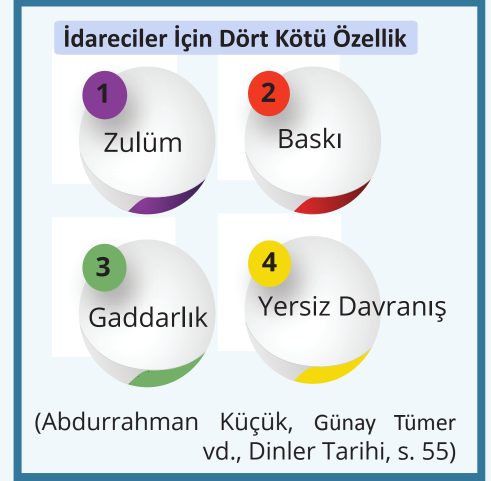
Konfüçyüs, hükümdarların davranışlarında halka örnek olmaları gerektiğini söyler. Çünkü insanın başkalarını yönetmesi için önce kendini yönetmesi gerekir.

17 Kollektif, Dinler Kitabı, s. 75.

Konfüçyüs'e göre devlet yöneticisi *beş üstün şeye* değer verirse ve *dört kötü şeyi* uzaklaştırırsa, o kimse memleketi iyi bir şekilde yönetir.

Konfüçyanizm'de İdareciler İçin Beş Üstün Özellik

1. İsrafa kaçmadan faydalı olmak.
2. Açgözlülük etmeden istediğini almak.
3. Gururlu olmadan itibar kazanmak.
4. Halka pişmanlık vermeyecek görevler yüklemek
5. Korkutucu olmadan yüce olmak

(Abdurrahman Küçük, Günay Tümer vd., Dinler Tarihi, s. 55)

Konfüçyanizm'de Ritüeller

Konfüçyanizm'de ritüellerin çok önemli bir yeri vardır. Bir kişi ritüelleri yerine getirerek erdemli ve üstün insan olabilir. Ritüeller, göğe tazim ve atalara tapınma ile Konfüçyüs adına yılda iki kez düzenlenen törenlerin yerine getirilmesinden ibarettir.

Konfüçyanizm'de ruhban sınıfı yoktur. Ayinler, devlet memurları tarafından icra edilir. MÖ 2. yüzyılda Konfüçyüs için bir mabed inşa edilmiş ve adına kurbanlar sunulmaya başlanmıştır. Mabedlerde yapılan törenlere 1911 yılından sonra ara verilmiştir.

Konfüçyüs tapanağı ve rahipler

Konfüçyanizm'de Semboller

	Konfüçyanizm'in simgesidir. Su anlamına gelen işaret, hayatın kaynağını gösterir.

Konfüçyanizm'de Kutsal Mekânlar

Konfüçyüs Tapınağı, Çin'deki "İlk Tapınak" olarak bilinir. Konfüçyüs'ün doğum yeri olan Shandong eyaletinin Qufu kentinde bulunur. İçinde Çin hanedanlıklarına ait 2100 anıt tablet bulunur. Çin'deki en önemli ve en büyük Konfüçyüs'ü anma yeridir.

Konfüçyüs'ün mezarı ise Konfüçyüs ve ailesine ait mezarlıktadır. İki kilometre kare alana inşa edilen mezarlık içinde 100 binden fazla mezar bulunur.

Daesongjeon Tapınağı önünde ayin yapan Konfüçyanistler.

Konfüçyüs'ün doğum yeri olan Shandong eyaletinin Qufu kentinde bulunan İlk Tapınak